

BAREM PROFIL UMANIST

Nr.	Itemul	Variante acceptabile	Specificări	Punctaj total
1	Propune un sinonim contextual pentru lexemul poruncitor din enunțul: – <i>Gătește-te de drum, îi spuse poruncitor Menelik, căci ne așteaptă o călătorie îndelungată</i> , argumentându-ți alegerea într-un enunț.	Se va accepta oricare dintre sinonimele contextuale: autoritar, categoric, hotărât, tranșant, ferm etc. Enunțul va fi construit corect (raționament și exemplu/referință), iar argumentarea va fi plauzibilă, ancorată în context. N.B. În cazul argumentării plauzibile a altui sinonim, verificatorul îl va accepta, împreună cu argumentarea.	1+2 1 punct pentru propunerea unui sinonim adecvat. 2 puncte pentru enunțul argumentativ construit corect (1) și referința la text (1). N.B. Se va acorda doar 1 punct dacă lipsește referința la text sau dacă enunțul nu are caracter argumentativ.	3 puncte
2	Ilustrează, prin câte un enunț dezvoltat, sensul expresiilor: <i>a-și lua inima în dinți</i> ; <i>a-și vedea visul cu ochii</i> .	Se vor accepta orice enunțuri dezvoltate, logice și coerente, care ilustrează sensul expresiilor indicate: <i>a-și lua inima în dinți</i> = a-și face curaj, a se hotărî să întreprindă ceva; a îndrăzni; a se încumeta; <i>a-și vedea visul cu ochii</i> = a-și îndeplini cea mai arzătoare dorință, a-și realiza tot ce și-a propus.	2+2 Câte 2 puncte pentru fiecare enunț logic, coerent (1), care ilustrează sensul admis (1).	4 puncte
3	Explică, în text coerent de 4-5 rânduri, cauza pentru care Menelik pornește în călătorie, cu referire la o secvență corespunzătoare din fragment.	Se va accepta un răspuns în care: - este formulată cauza plecării: cunoașterea lumii; tentația aflării a ceea ce este necunoscut; descoperirea Ierusalimului etc.; - este explicată cauza (nu călătorise nicăieri; avea aspirații proprii vârstei etc.); - este reperată o secvență justificatoare din fragment; - este produs un text coerent.	1+1+1+1 1 punct pentru numirea cauzei. 1 punct pentru explicarea cauzei plecării la drum. 1 punct pentru o referință la text. 1 punct pentru coerența răspunsului.	4 puncte
4	Schițează, în text coerent de 11-12 rânduri, portretul moral al personajului Menelik,	Se va accepta un răspuns în care: - este stabilit tipul uman reprezentat de personaj (tânărul în devenire/în formare/în proces de maturizare; dornic de a cunoaște lumea etc.)	1+2+4+2+1 1 punct pentru stabilirea tipului uman. 2 puncte (1+1) pentru numirea corectă a trăsăturilor morale.	10 puncte

	având în vedere: a) identificarea tipului uman pe care îl reprezintă; b) comentarea a două trăsături morale, ilustrate cu exemple potrivite.	- sunt identificate și comentate explicit, nuanțat oricare dintre trăsăturile morale, deduse din text (încredere în forțele proprii/sigur pe sine, devotament față de țară, onestitate, cumpănire, iscusință, ambiție, perseverență etc.); - trăsăturile morale sunt ilustrate prin câte un exemplu potrivit din fragment.	4 puncte (2+2) pentru comentarea explicită (1) și nuanțată (1) a trăsăturilor identificate. 2 puncte (1+1) pentru ilustrarea trăsăturilor cu exemple concludente din text. 1 punct pentru coerența textului.	
5	Comentează, în text coerent de 6-7 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din secvența subliniată (rescrie și numește figura de stil).	Se va accepta un răspuns în care: - este rescrisă complet figura de stil; - este nominalizată figura de stil: epitet, repetiție, metaforă, enumerație, antiteză, simbol etc.; - este relevată sugestia contextuală a figurii de stil.	1+1+3 1 punct pentru rescrierea completă a figurii de stil. 1 punct pentru nominalizarea corectă a figurii de stil. 3 puncte pentru comentarea adecvată, nuanțată și cuprinzătoare a sugestiei contextuale. (Se vor acorda doar <i>2 puncte</i> pentru comentarea corectă, dar incompletă a sugestiei contextuale și doar <i>1 punct</i> pentru formularea unor semnificații vagi, fără susținere textuală.)	5 puncte
6	Determină, în text coerent de 5-6 rânduri, atitudinea regelui Solomon față de fiul său, exemplificând cu un citat din fragmentul propus.	Se va accepta un răspuns în care: - este determinată atitudinea regelui (cum se raportează acesta la fiul său): manifestă grijă, atenție; este preocupat de reacția fiului; respect, responsabilitate etc.); - este selectat un citat care confirmă atitudinea relevantă.	1+1+1 1 punct pentru determinarea atitudinii (care este numită cu un cuvânt; nu se vor accepta răspunsuri de tipul – „o atitudine bună” etc.). 1 punct pentru un citat potrivit cerinței. 1 punct pentru coerența textului.	3 puncte
7	Analizează, în spațiul rezervat, motivul literar al drumului inițiatic în textul dat, în raport cu	Se va accepta un răspuns în care: - este relevată semnificația motivului literar al drumului inițiatic în textul dat; - este consemnat un reper textual concret;	3+2+2+1 3 puncte pentru relevarea semnificației motivului literar al drumului inițiatic în textul analizat:	8 puncte

	același motiv dintr-un alt text din literatura română (numește textul și autorul, citează/prezintă o situație din textul ales).	- este reperat un indiciu/un exemplu din text, prin care se accentuează/exprimă acest motiv; - este ales adecvat textul de referință; - este interpretat același motiv în textul ales; - este citat/prezentat un exemplu relevant.	2 puncte pentru o analiză pertinentă și nuanțată, corelată cu fragmentul. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru semnificații formulate vag și comentate superficial.) <i>1 punct</i> pentru consemnarea reperului textual: procedeu artistic, indiciu/exemplu/secvență care evidențiază prezența motivului. 2 puncte pentru referința exactă la textul ales pentru comparație: menționarea corectă a titlului (1 punct) și a numelui autorului (1 punct). 2 puncte pentru interpretarea motivului în textul ales prin dovezi concrete, relevante. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o dovadă aproximativă, un exemplu evaziv din textul ales.) 1 punct pentru citarea/prezentarea unei situații concrete din textul ales pentru comparație/raportare.	
8	Formulează două argumente, fiecare susținut de un exemplu relevant, care demonstrează apartenența textului la genul epic.	Se va accepta un răspuns care conține: - două argumente pentru a demonstra apartenența textului la genul epic (narator, perspectivă narativă, acțiuni, personaj; relația dintre personaje, fir narativ/evenimente narate, coordonate temporale și spațiale etc.); - două secvențe ilustrative din text.	2+2 Câte 1 punct pentru fiecare argument formulat corect. Câte 1 punct pentru fiecare exemplu plauzibil din text. Se vor acorda 0 puncte pentru exemplu fără raționament.	4 puncte
9	Exprimă, în spațiul rezervat, un punct de vedere privind importanța unei călătorii sau a descoperirii unui loc nou pentru îmbogățirea orizontului	Se va accepta un răspuns în care: - este formulat un punct de vedere care vizează problema enunțată; - este oferit un exemplu; prezintă o referință la experiența proprie.	2+2 2 puncte pentru exprimarea unui punct de vedere clar, explicit formulat, în acord cu problema enunțată. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o formulare parțială, confuză, neîntemeiată.)	4 puncte

	cultural, referindu-te la propria experiență.		2 puncte pentru o referință relevantă, concretă, inclusă coerent în argumentare. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o referință imprecisă, nedezvoltată.)	
10	Numește un personaj din literatura română, (altul decât cel din fragmentul analizat), despre care poți afirma că are înțelepciune, farmec și pricepere , susținându-ți opinia prin două argumente, în spațiul rezervat.	Se va accepta un răspuns în care: - sunt indicate titlul textului, autorul și numele personajul ales; - este formulată explicit opinia, prin argumente valide.	1+1+2 1 punct pentru indicarea personajului. 1 punct pentru titlul textului și numele autorului. Câte 1 punct pentru fiecare argument valid elaborat.	4 puncte
11	Scrie, în spațiul rezervat, o invitație pe care o vei adresa colegilor tăi, valorificând datele legendei: „Te numești Gabriel/Gabriela Iorga. Ești elev/elevă în clasa a XI-a a Liceului Teoretic „Tudor Arghezi”, din orașul Ungheni. Organizezi în liceu activitatea „Inima mea e Moldova”, în vederea promovării valorilor și a identității naționale. Evenimentul va avea loc pe data de 20 iunie	Se va accepta textul unei invitații cu respectarea datelor din legendă: utilizarea convențiilor specifice acestui tip de compunere; dispunerea în pagină; precizarea activității și a scopului; indicarea circumstanțelor în care se va desfășura activitatea.	1+1+1+1+1+1+1 1 punct pentru prezența formulei de adresare. 1 punct pentru menționarea activității. 1 punct pentru specificarea scopului evenimentului. 1 punct pentru indicarea locului. 1 punct pentru indicarea timpului. 1 punct pentru respectarea marginii și a alineatelor. 1 punct pentru semnătură.	7 puncte

	2026, la ora 15.00”. Vei semna invitația.			
12	Redactează un eseu structurat, de 1-1,5 pagini, cu tema: <u>Demnitatea, iubirea, autocunoașterea, binele</u> – repere esențiale în universul valoric al literaturii române, pornind de la aserțiunea: <i>Literatura, ca orice artă, descoperă viața.</i> (Ion Agârbiceanu)	Se va accepta un text care conține: - explicarea modului propriu de înțelegere a <u>două concepte</u> dintre cele subliniate în temă; - raportarea conceptelor explicate la propria experiență de lectură; - alegerea argumentată a două texte din literatura română, potrivite temei; - evidențierea <u>aspectelor</u> care conturează <u>universul valoric</u> al textelor selectate, (câte 1 aspect pentru fiecare text), prin comentarea unor particularități semnificative: teme, probleme, motive, personaje, concepții, stări/sentimente ale eului liric, aspirații, viziuni, mesaj etc.; - ilustrarea adecvată a aspectelor comentate prin câte un exemplu convingător din cele două texte; - dezvoltarea motivată a unei idei din aserțiunea propusă; - exprimarea opiniei proprii în raport cu tema abordată.	2+2+6+6+4+2+2 2 puncte (1+1) pentru explicarea adecvată a modului propriu de înțelegere a conceptelor selectate . 2 puncte (1+1) pentru raportarea adecvată a fiecărui concept explicat la experiența de lectură (oferă texte concrete, titlu și autor, explică relația <u>concept – exemplu</u> selectat). 6 puncte (3+3) Câte 3 puncte pentru alegerea argumentată a două texte din literatura română, potrivite temei: <i>1 punct</i> pentru indicarea corectă a titlului și a numelui autorului; <i>2 puncte</i> pentru motivarea pertinentă a alegerii textului, în deplină concordanță cu tema propusă. N.B. Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o motivare insuficient argumentată, care nu evidențiază explicit relația dintre textul ales și tema eseului. 6 puncte (3+3) Câte 3 puncte pentru comentarea aspectelor concrete din textele selectate: <i>1 punct</i> pentru menționarea aspectului relevant; <i>2 puncte</i> pentru comentarea particularităților semnificative. N.B. Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru un comentariu parțial formulat, evaziv, superficial și irelevant. 4 puncte (2+2)	24 de puncte

			Câte 2 puncte pentru ilustrarea adecvată a aspectelor comentate prin câte un exemplu convingător. N.B. Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru un exemplu incomplet sau insuficient corelat cu aspectul analizat. 2 puncte (1+1) pentru dezvoltarea motivată a unei idei din aserțiunea propusă: <i>1 punct</i> pentru formularea explicită a unei idei din aserțiune; <i>1 punct</i> pentru dezvoltarea pertinentă a ideii. 2 puncte pentru exprimarea unei opinii argumentate în raport cu tema abordată. N.B. Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o formulare generală, fără raportate explicită la temă.	
--	--	--	--	--

REDACTARE (20 de puncte)

Nr.	Conținutul parametrului	Barem (specificații suplimentare)		Punctaj total
		Condiții de acordare a punctajului	Distribuirea punctajului	20
1.	Organizarea în scris a ideilor și respectarea limitei de întindere.	Se acordă în cazul unei lucrări structurate coerent, respectând limita de întindere.	2 Cele 2 puncte vor fi distribuite astfel: 1 punct pentru claritatea și consecutivitatea ideilor. 1 punct pentru respectarea limitei de întindere.	2 puncte

2.	Aptitudini de analiză și de interpretări critice.	Se acordă pentru dovada capacității de analiză/comentare a textului propus și a textelor alese pentru examinare.	3 Cele 3 puncte vor fi distribuite astfel: 1 punct pentru constatarea aspectelor definitorii ale sarcinilor de realizat. 1 punct pentru utilizarea de date, informații, fapte elocvente. 1 punct pentru abilitatea de a interpreta critic o anumită informație, de a face constatări și a ilustra anumite fenomene literare. Notă: Se acordă 0 puncte pentru fiecare parte nerealizată a sarcinii de lucru.	3 puncte
3.	Corectitudinea stilistică.	Se acordă 5 puncte pentru respectarea normei stilistice a limbii.	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de exprimare. • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 10 și mai multe greșeli de exprimare.	5 puncte
4.	Respectarea normelor ortografice și gramaticale.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli ortografice sau gramaticale nu depășește 1 .	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli ortografice sau gramaticale. • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 10 și mai multe greșeli ortografice și/sau gramaticale.	5 puncte
5.	Respectarea normelor de punctuație.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli de punctuație nu depășește 1.	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de punctuație. • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli.	5 puncte

			• Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 10 și mai multe greșeli de punctuație.	
--	--	--	---	--